

**klas 1 vwo
LEER WIJZER!
2024-2025**

Voorwoord

Ter Apel, september 2024

Aan de leerlingen van klas 1

Beste leerling,

In de bovenbouwklassen van de RSG Ter Apel wordt sinds de invoering van de Tweede Fase en het vmbo gewerkt met een Plan van Toetsing en Afsluiting voor de schoolexamens, ofwel PTA.

Om het onderscheid te maken met de schoolexamens voor de bovenbouw stellen we voor klas 1, 2 en 3 een LEER *WIJZER!* per vakgroep samen.

Deze LEER *WIJZER!* is meer dan een opsomming van toetsen die in een schooljaar gemaakt worden: hierin beschrijven we ook wat we onze leerlingen in een schooljaar willen leren en welke doelen we stellen.

De resultaten van de toetsen worden verwerkt in een digitaal rapportagesysteem. Leerlingen en ouders/verzorgers kunnen daarmee op ieder gewenst moment de stand van zaken via internet opvragen.

Een belangrijk voordeel van het steeds actueel hebben van de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de studieresultaten is dat er door vakdocenten, de mentor of door ouders/verzorgers direct actie ondernomen kan worden als het beeld van de resultaten daar aanleiding toe geeft.

Indien een leerling niet in staat is om deel te nemen aan een toets, dient dit 's morgens voor aanvang van de toets bij de school bekend te zijn. De leerling moet dan, na overleg met de vakdocent, de toets op een ander moment inhalen. Die toets kan worden gemaakt tijdens een centraal geregeld inhaalmoment voor de leerlingen van klas 1. Als een leerling, zonder opgaaf van redenen, niet op komt dagen bij zo'n inhaalmoment kan dat consequenties hebben voor de beoordeling.

Deze inhaalregeling geldt niet voor kleinere schriftelijke overhoringen. Bij langdurige afwezigheid wordt een inhaalprogramma opgesteld in samenspraak met de mentor. In speciale gevallen beslist de teamleider, dit na overleg met de mentor en de leerling. Indien u onduidelijkheden aantreft of anderszins vragen heeft naar aanleiding van deze LEER *WIJZER!*, schroom dan niet contact op te nemen.

Wendy Kramer, teamleider klas 1 en 2

w.kramer@rsgterapel.nl

0599-581226

06-1398 9485

Inhoud

Voorwoord.....	2
Afwezigheid (absentie).....	4
Onregelmatigheden	4
Bevorderingsprotocol.....	5
Overgangsnormen leerjaar 1.....	9
LEER <i>WIJZER!</i> per vakgebied.....	12
Vak: Nederlands	12
Vak: Frans	14
Vak: Engels	16
Vak: Geschiedenis	18
Vak: Aardrijkskunde	20
Vak: Wiskunde	23
Vak: Biologie	25
Vak: Techniek	28
Vak: Dramatische Expressie	29
Vak: Beeldende Vorming	31
Vak: Muziek	33
Vak: Lichamelijke Opvoeding	36
Vak: Rekenen	38

Inleiding

Gedurende het schooljaar zijn er vele momenten waarop kennis en vaardigheden worden getoetst. De toetsonderdelen zijn per vak ondergebracht in deze LEER *WIJZER!*. Zoals reeds opgemerkt gebruikt de school een proefwerkrooster, waarin de exacte data en afnametijden staan vermeld.

Naast bovenstaande gaat de LEER *WIJZER!* ook over allerlei regelgevingen. Te denken valt aan regels voor inhalen van toetsen, de overgangsnormen, de gang van zaken met betrekking tot de rapportvergaderingen en de eventuele revisie.

Om je zo goed mogelijk te kunnen begeleiden in het gehele leerproces is het noodzakelijk dat je beschikbaar bent voor schoolse zaken van 08.15 uur tot 16.30 uur.

Afwezigheid (absentie)

- a) Wanneer een leerling door ziekte of een andere moverende reden niet in staat is om een toets te maken, is er elke donderdagmiddag (8^e en/of 9^e lesuur) de mogelijkheid een toets in te halen. De leerling maakt een afspraak met de betrokken docent door het invullen van een inhaalformulier. De docent zorgt ervoor dat de inhaaltoets op het afgesproken moment aanwezig is. Bij uitzonderlijke gevallen (langdurige afwezigheid door ziekte of een andere zwaarwegende omstandigheid) nemen de ouders/verzorgers en de leerling contact op met de mentor om een oplossing op maat te maken. In een dergelijk geval kan er afgeweken worden van de vaste inhaalmomenten op donderdag.

Onregelmatigheden

Een leerling kan zich ten aanzien van een onderdeel van de LEER *WIJZER!* mogelijk schuldig maken aan een vorm van onregelmatigheid. Het niet op tijd inleveren van opdrachten en/of het frauderen tijdens toetsen zijn hier voorbeelden van. Dan kan de schoolleiding maatregelen nemen. De maatregelen, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a) Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets behorend tot de LEER *WIJZER!* van een vak.
- b) Het ongeldig verklaren van een werkstuk, al dan niet met de gelegenheid tot het inleveren van een nieuw werkstuk. Wordt deze gelegenheid gegeven, dan wordt tevens een nieuwe inleverdatum vastgesteld. Alvorens een beslissing wordt genomen, hoort de schoolleiding de leerling. De leerling kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.

De mededeling wordt schriftelijk (of per mail) gestuurd aan de ouder(s)/verzorger(s).

Afspraken rapportcijfers en overgangscijfers per vak

1. Drie keer per jaar wordt aan de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling een (tussen)rapport uitgebracht over de vorderingen van hun kind;
2. Rapportcijfers zijn het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers per vak. De cijferrapportage is cumulatief. Dat betekent dat voor de cijferrapporten steeds alle tot dan toe behaalde cijfers meetellen;
3. Het eindcijfer bestaat uit een gewogen gemiddelde van alle cijfers van dat vak van het gehele betreffende cursusjaar;
4. Aan proefwerken, repetities, schriftelijke overhoringen, opdrachten, spreekbeurten en werkstukken e.d. kan bij diverse vakken een verschillende weging (zwaarte) toegekend worden. Dit wordt door de vaksecties vastgesteld en aan ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen bekendgemaakt in de LEER WIJZER!;
5. De cijfers op de rapporten worden op 1 decimaal afgerond. Alleen de eindcijfers op het overgangsrapport zijn gehele cijfers. Bij de bevordering aan het eind van het schooljaar spelen ook het gemiddelde van de onafgeronde (op 1 decimaal) cijfers een rol. Hierbij wordt het gemiddelde cijfer afgekapt en afgerond op 1 decimaal. Zo wordt een 6,475 afgerond tot een 6,4.
6. Het eindcijfer per vak geeft een indicatie van de beheersing van de vastgestelde stof;
7. Het eindcijfer per vak geeft een indicatie van de mogelijkheid of een leerling zich de leerstof van dat vak, in een volgend leerjaar kan eigen maken;
8. Indien er sprake is van een klas waarin op 2 niveaus wordt lesgegeven en getoetst (genormeerd), wordt de leerling beoordeeld / genormeerd op het niveau waarop hij heeft les gekregen en toetsen heeft gemaakt.

Deel 2

Regels overgangsnormen

Algemeen

Bij besluiten over de overgang naar een volgend leerjaar geldt als voornaamste criterium steeds het belang van de leerling. Hierbij zal naast de beoordeling van de vakken tevens rekening gehouden worden met capaciteiten per vak, algemene studievaardigheden, werkhouding, informatie die binnenkomt via ouder(s) / verzorger(s) / leerling en de bijzondere omstandigheden en verwachtingen van lesgevende docenten met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de leerling. Bij de bespreking van de leerling, zoals in de overgangsnormen per leerjaar is aangegeven, zullen besluiten genomen worden vanuit de intentie leerlingen, waar mogelijk, kansen te bieden.

De overgangsvergaderingen zijn beslissende vergaderingen. De rapportvergaderingen bij het 1ste en 2de rapport zijn adviesvergaderingen. Een leerling kan in een schooljaar uiterlijk op 31 december doorstromen.

1. Leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) hebben recht op inzage in het tot stand komen van de rapportcijfers;
2. In klas 1 wordt gewoonlijk niet gedoubleerd. Alleen in bijzondere omstandigheden kan hiervan afgeweken worden, als doubleren zinvol lijkt, omdat de leerling een deel van het schooljaar de lessen niet heeft kunnen volgen en/of omdat het voor de ontwikkeling van het kind beter is dat hij een jaar langer doet over klas 1;
3. In de overige klassen mogen ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen gebruikmaken van het recht op doubleren. Hierbij geldt de volgende voorwaarde en restrictie: een leerling mag niet in twee opeenvolgende leerjaren van hetzelfde niveau doubleren en niet driemaal hetzelfde leerjaar volgen;
4. Uitgestelde bevorderingsbeslissingen komen voor. Indien een leerling één punt te kort komt om bevorderd te kunnen worden, beslist de docentenvergadering of deze leerling in aanmerking komt voor deelname aan de Zomerschool in Emmen. De uitslagen hiervan worden uiterlijk op de eerste lesdag van het nieuwe schooljaar bekendgemaakt;
5. In bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van de overgangsnormen;
6. De regels en procedures bij de overgangs- en rapportvergaderingen zijn schriftelijk vastgelegd.

Deel 3

Algemene uitgangspunten bij de overgangsnormen

1. In alle leerjaren worden de overgangscijfers van alle vakken meegewogen bij de overgangsnormen;
2. Bij de overgangsnormen in klas 1 en 2 worden de overgangscijfers ingedeeld in 2 groepen:
  - Leervakken: vakken die een belangrijke bijdrage leveren aan de determinatie en/of voorspellend zijn wat betreft de kans van slagen bij het eindexamen;
  - Overige vakken: vakken die naast een determinerend en een voorspellend karakter ook een algemeen vormend dan wel oriënterend karakter hebben. Een belangrijk criterium bij de indeling van vakken in deze groep is dat bij de beoordeling van deze vakken, waar mogelijk, tevens rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van elke leerling.
3. Per leerjaar is bij de invulling van de overgangsnormen aangegeven welke vakken horen bij welke groep;
4. Bij het toepassen van overgangsnormen moet aan achtereenvolgens alle aangegeven criteria (aangegeven bij de overgangsnormen) voldaan worden. Nadat deze toepassing in zijn geheel heeft plaatsgevonden, volgt eventuele stemming over wel of niet bevorderen;
5. Een leerling wordt bevorderd als aan alle criteria, zoals aangegeven in de overgangsnormen, is voldaan. Voor elk leerjaar en niveau zijn deze criteria concreet ingevuld;
6. Niet alleen de beslissing aan het eind van het schooljaar, maar ook de waardering van de overige rapporten, wordt aan de hand van de bevorderingsnormen vastgesteld. Als de waardering volgens de overgangsnormen zodanig moet zijn dat de leerling aan het eind van het schooljaar niet rechtstreeks zou worden bevorderd, worden de ouder(s)/verzorger(s) ook door de mentor op de hoogte gesteld, uiterlijk binnen een week na de betreffende rapportvergadering;
7. Per leerjaar en niveau is in de overgangsnormen aangegeven wanneer een leerling op de overgangsvergadering wordt besproken. Bij zo'n bespreking neemt de overgangsvergadering een besluit over alsnog bevorderen, bevorderen naar het laagste niveau van een dakpanklas¹, bevorderen naar een nog lager niveau, niet bevorderen, uitgesteld bevorderen met één of meer herkansingen na deelname aan de Zomerschool. Bij dit besluit zal naast de beoordeling van de vakken tevens rekening gehouden worden met capaciteiten per vak, algemene vaardigheden, werkhouding, informatie van ouder(s)/verzorger(s)/leerling, bijzondere omstandigheden en verwachting van de lesgevende docenten met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de leerling.

---

¹ In leerjaar 1 en 2: klas waarin op ten minste op 2 niveaus wordt lesgegeven

Deel 4

Regels en procedures bij overgangs- en rapportvergadering

1. Het **technisch** voorzitterschap van de overgangs- en rapportvergadering berust bij de teamleider. De teamleider bewaakt de procedure. De mentor zit de vergadering van zijn/haar klas of groep voor;
2. De docenten die aan de betreffende leerling lesgeven, zijn stemgerechtigd;
3. Een docent die in meer dan één vak lesgeeft aan de betreffende leerling, brengt per vak één stem uit;
4. De mentor komt, na vooroverleg met de teamleider, tot een voorstel aan de overgangsvergadering met redenen omkleed. Docenten spreken zich voor of tegen uit bij:
  - bevorderen: naar het hoogste niveau, **waarop is getoetst en lesgegeven**;
  - bevorderen: naar het laagste niveau;
  - uitgesteld bevorderen: met herkansing(en) na deelname Zomerschool;
  - afstromen: naar een niveau lager;
  - doubleren / niet bevorderen.
5. De overgangsvergaderingen zijn beslissingsvergaderingen van alle lesgevende docenten. Voor afwezigheid bij de overgangs- en rapportvergaderingen, anders dan ziekte, is verlof van de teamleider nodig. De betrokken collega draagt er zorg voor dat de betrokken teamleider tevoren van de absentie op de hoogte is, ook bij ziekte;
6. Een docent kan **voorafgaande** aan de overgangsvergadering de teamleider gemotiveerd te kennen geven, niet in staat te zijn zijn/haar stem uit te brengen. De teamleider beslist in overleg met de rector of in dat geval onthouding van stemming is toegestaan;
7. Een docent kan **voorafgaande** aan het inleveren van de cijfers de teamleider gemotiveerd te kennen geven, niet in staat te zijn zijn/haar cijfers te geven. De teamleider beslist in overleg met de rector met de betreffende docent hoe verder gehandeld wordt;
8. Alle besluiten en adviezen worden genomen op basis van een enkelvoudige meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen. Indien de stemmen staken, beslist de technisch voorzitter of diens vervanger;
9. De teamleider kan na overleg met de mentor **voorafgaande** aan de overgangsvergadering beslissen, dat bij een leerling sprake is van bijzondere omstandigheden. Vervolgens neemt de overgangsvergadering een besluit over zaken, zoals gemeld bij punt 4;
10. In alle gevallen waarin de overgangsnormen en regels en procedures bij de overgangsvergadering niet voorzien, beslist de teamleider in samenspraak met de rector;
11. Indien de leerling niet bevorderd is (naar het hoogste niveau), neemt de mentor na de overgangsvergadering binnen 12 uur contact op met de ouder(s)/verzorger(s) van de leerlingen van de mentorklas. Binnen 24 uur na het gesprek met de mentor hebben de ouder(s)/verzorger(s) het recht om revisie aan te vragen naar aanleiding van de door de overgangsvergadering genomen beslissing. Voor het eind van het cursusjaar neemt de overgangsvergadering in deze gevallen een definitieve beslissing;
12. Beroep aantekenen tegen een beslissing van de overgangsvergadering kan zowel door de leerling, ouder(s) / verzorger(s) als de mentor gedaan worden. Dit beroep wordt neergelegd bij de revisiecommissie. De revisiecommissie bestaat uit de rector en twee niet bij de overgangsvergadering betrokken teamleiders. Deze commissie neemt het besluit of het beroep in revisie wordt genomen.
Een besluit tot een revisievergadering kan genomen worden als:
  - een procedurefout is gemaakt;
  - nieuwe, zwaarwegende feiten of omstandigheden met betrekking tot een leerling worden ingebracht,
  - die ten tijde van de eerste besluitvorming nog niet bekend waren.
13. Voor de revisievergadering gelden dezelfde regels en procedures als bij de overgangsvergaderingen.

Overgangsnormen leerjaar 1

Algemeen:

De overgangsnormen worden toegepast op de eindcijfers (afgeronde cijfers, met 0 decimalen).

Bij de overgangsnormen in deze klassen 1 worden de overgangscijfers ingedeeld in 2 groepen:

- Leervakken: vakken die een belangrijke bijdrage leveren aan de determinatie en/of voorspellend zijn wat betreft de kans van slagen bij het eindexamen.
- Overige vakken: vakken die naast een determinerend en een voorspellend karakter ook een algemeen vormend dan wel oriënterend karakter hebben. Een belangrijk criterium bij de indeling van vakken in deze groep is dat bij de beoordeling van deze vakken, waar mogelijk, tevens rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van elke leerling.

De Leervakken zijn: NE, EN, FA, GS, AK, WI, BI, LMM, LMN.

De Overige vakken zijn: BVM, MU, LO, RE, TN, DE, PSO.

In principe worden leerlingen aan het eind van het eerste leerjaar bevorderd naar het tweede leerjaar van het hoogste niveau waarin dat jaar is lesgegeven en getoetst.

Alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden mag een leerling doubleren, echter alleen na een besluit van de overgangsvergadering.

Voorwaarden voor bevordering naar klas 2 (hoogste niveau)

Een leerling is bevorderd naar klas 2 (hoogste niveau) als:

1. in de Leervakken niet meer dan 2x5 óf 1x4 voorkomt
èn het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van de Leervakken 6,0 of hoger is.
2. in de Overige vakken niet meer dan 2x5 of 1x4 voorkomt
èn het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van de Overige vakken 6,0 of hoger is.
3. èn in de totale lijst van vakken niet meer dan 3x5 óf 1x5 èn 1x4 voorkomt.

Aanvullende voorwaarde voor bevordering van klas 1 naar klas 2 (hoogste niveau): in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde mag niet meer dan 1 x een 5 voorkomen.

Voldoet een leerling niet aan één van de bovenstaande voorwaarden, dan wordt hij bespreekgeval. In dat geval beslist de overgangsvergadering. De uitspraak van deze vergadering is bindend.

Voorwaarden voor opstromen naar klas 2 hoogste niveau (van bb naar kb; van kb naar mk; van mk naar hm; van hm naar vh)

Een leerling is bevorderd naar klas 2 hoger niveau (opstromen) als:

1. in de Leervakken geen onafgerond eindcijfer lager dan 6,0 voorkomt
èn het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van de Leervakken 8,0 of hoger is;
2. het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van alle vakken 8,0 of hoger is.

Voldoet een leerling niet aan één van de bovenstaande voorwaarden, dan wordt hij bespreekgeval. In dat geval beslist de overgangsvergadering. De uitspraak van deze vergadering is bindend.

Binnen 24 uur na het gesprek met de mentor, hebben de ouder(s)/verzorger(s) het recht om revisie te vragen naar aanleiding van de door de overgangsvergadering genomen beslissing. Dit beroep wordt neergelegd bij de revisiecommissie. De revisiecommissie bestaat uit de rector en twee niet bij de overgangsvergadering betrokken teamleiders. Deze commissie neemt het besluit of het beroep in revisie wordt genomen.

Een besluit tot een revisievergadering kan genomen worden als

- een procedurefout is gemaakt;
- nieuwe, zwaarwegende feiten of omstandigheden met betrekking tot een leerling worden ingebracht, die ten tijde van de eerste besluitvorming nog niet bekend waren.

Als doorstromen geldt:

1 VH	➡	2 VH	➡	3 V
1 HM	➡	2 HM	➡	3 H
1 MK	➡	2 MK	➡	3 M
1 KB	➡	2 KB	➡	3 K
1 BBL	➡	2 BBL	➡	3 B

Als opstromen geldt:

1 VH				
1 HM	➡	2 VH		
1 MK	➡	2 HV	➡	3 V
1 KB	➡	2 MK	➡	3 H
1 BBL	➡	2 KB	➡	3 M
		2 BB	➡	3 K

Als afstromen geldt:

		2 VH	➡	3 H
1 VH	➡	2 HM	➡	3 M
1 HM	➡	2 MK	➡	3 K
1 MK	➡	2 KB	➡	3 B
1 KB	➡	2 BB		

Vak: Nederlands**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**Gebruikte methode: Nieuw Nederlands 7^e ed.

Code	Leerwijzer!	Vorm	Duur	Weging %
	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?			
GVTO	<p>Leerdoelen: Grammatica zinsontleding: pv, ow, wg, lv; woordsoortbenoeming: znw, lw, bn, pers. vnw., bez. vnw. Spelling: regels toepassen voor hoofdletters, leestekens, bijvoeglijk naamwoord, meervouden en verkleinwoorden. Vaardigheid: taalverzorging Inhoud: Cursus 5, Grammatica par. 1 t/m 6; Cursus 7, Spelling par. 1 t/m 6</p>	S	45	0
PW1	<p>Leerdoelen: je weet wat moedertaal is en kunt enkele kenmerken benoemen van taal en taalontwikkeling; je leert het verschil tussen letterlijk en figuurlijk taalgebruik en weet wat spreekwoorden en uitdrukkingen zijn; je weet hoe taal verandert door neologismen en leenwoorden; je weet uit welke bouwstenen taal is opgebouwd; je weet wat rijm en metrum betekenen; je weet wat vergelijkingen zijn en waarvoor ze gebruikt worden; je weet waarom beeldtaal bestaat en welke soorten beeldtaal er zijn. Vaardigheid: taalbeschouwing Inhoud: Cursus 4 Taal</p>	S	45	15
PW2	<p>Leerdoelen: leesstrategieën gebruiken om bepaalde informatie uit een tekst te halen; woordraadstrategieën gebruiken om de betekenis van onbekende woorden te vinden; het onderwerp en de hoofdgedachte van een tekst of filmpje bepalen; tekstdoelen bepalen; Woordenschat bij deze paragrafen. Vaardigheid: leesvaardigheid Inhoud: Cursus 1 Meer dan lezen, par. 1 t/m 3</p>	S	45	15
PW3	<p>Leerdoelen: je kunt een interview verwerken tot een geschreven tekst en je kunt een zakelijke e-mail schrijven. Je kunt open en gesloten vragen stellen en doelgericht doorvragen om aan specifieke informatie te komen; je kunt een interview uitwerken tot een artikel door spreektaal te veranderen in schrijftaal; je kunt een passende inleiding en een passend slot bij een interviewtekst schrijven; je kunt een zakelijke e-mail schrijven en daarbij de regels van de opening</p>	S	45	20

	<p>en afsluiting van een e-mail correct gebruiken; je kunt bij het schrijven je woorden en toon aanpassen aan het publiek.</p> <p>Formuleren: je kunt zinnen correct begrenzen, verbanden tussen zinnen aangeven door de juiste signaalwoorden te gebruiken, verwijswaarden op de juiste manier gebruiken en de trappen van vergelijking toepassen.</p> <p>Spelling: je kunt de persoonsvorm in de tegenwoordige en de verleden tijd en het voltooid en het onvoltooid deelwoord juist spellen; je kunt werkwoordsvormen en werkwoordstijden herkennen en juist gebruiken.</p> <p>Vaardigheid: schrijfvaardigheid</p> <p>Inhoud: Thema D Helden, Cursus 6 Formuleren en Cursus 7, spelling werkwoorden (par. 7 t/m 12)</p>			
PW4	<p>Leerdoelen: je houdt een presentatie voor een groepje klasgenoten en maakt daarbij gebruik van PowerPoint. Je kunt klasgenoten beoordelen op hun presentatievaardigheid; je kunt een zelfreflectieformulier invullen.</p> <p>Vaardigheid: spreekvaardigheid</p> <p>Inhoud: Thema B Bewaren en materiaal docent</p>	S	45	15
PW5	<p>Leerdoelen: je kunt het verschil tussen fictie en non-fictie uitleggen; je kunt bepalen in hoeverre personages en gebeurtenissen realistisch zijn; je kunt je verplaatsen in een personage en uitleggen hoe een personage zich voelt; je kunt personages beschrijven; je kunt verschillende soorten perspectief herkennen; je kunt genres herkennen; je kunt je voorkeur voor bepaalde onderwerpen en genres uitleggen; je kunt uitleggen waar gedichten over gaan; je kunt uitleggen wat voor soort gedichten je mooi vindt.</p> <p>Vaardigheid: Fictie</p> <p>Inhoud: Cursus 3 Fictie</p>	S	45	15
PW6	<p>Leerdoelen: als PW2, met daarbij: de kernzin van een alinea bepalen; de inleiding en het slot van een tekst herkennen; deelonderwerpen in een tekst herkennen.</p> <p>Woordenschat bij deze paragrafen.</p> <p>Vaardigheid: leesvaardigheid</p> <p>Inhoud: Cursus 1 Meer dan lezen, par. 4 t/m 7</p>	S	45	20
	<p>Opmerkingen:</p> <p>S = schriftelijke toets; M = mondeling</p> <p>Afhankelijk van de leerbehoefte van de klas kan de docent besluiten bepaalde onderdelen toe te voegen en/of te laten vervallen. Fictie- en portfolio-opdrachten moeten met een voldoende zijn beoordeeld.</p>			

Vak: Frans**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt het lidwoord gebruiken en je kunt het werkwoord avoir vervoegen. Je kunt jezelf voorstellen en je kunt vertellen over je familie. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 1 GL 1vh 6.1	S	45	15
PW2	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt de regelmatige werkwoorden op –er vervoegen en je kunt de ontkenning gebruiken. Je kunt iets bestellen en iets kopen. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 2 GL 1vh 6.1	S	45	15
PW3	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt het werkwoord être vervoegen en je kunt het bezittelijk voornaamwoord gebruiken. Je kunt vertellen over school: vakken, lesrooster en leraren. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 3 GL 1vh 6.1	S	45	15
PW4	Luistervaardigheid Leerdoelen: Je kunt de belangrijkste informatie uit korte luisterteksten begrijpen. Vaardigheid: luistervaardigheid Inhoud: luistertoetsen A1	S	45	15
PW5	Methodetoets Leerdoelen: je kunt de passé composé met avoir gebruiken en je kunt het bijvoeglijk naamwoord gebruiken (vorm). Je kunt mensen en activiteiten beschrijven. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 5 GL 1v/h 6.1	S	45	15

PW6	Leesvaardigheid Leerdoelen: Je kunt eenvoudige teksten begrijpen over bekende onderwerpen. Vaardigheid: intensieve leesvaardigheid Inhoud: leestoetsen A1	S	45	15
SO	Leerdoelen: tussentijdse evaluatie Vaardigheid: variabel Inhoud: hoofdstuk 1 t/m 5 Grandes Lignes	S	V	10
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling				

Vak: Engels**Studie: klas 1 vwo 2023-2024**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Leerdoelen: Ik kan de persoonlijke voornaamwoorden (personal pronouns), de tegenwoordige tijd (present simple) en vragende voornaamwoorden (question words) gebruiken. Ik kan mijzelf en anderen voorstellen, ik kan persoonlijke informatie delen en mensen beschrijven Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones 7th ed. Chapter (1 oktober)	S	45	10
PW2	Leerdoelen: Ik kan ontkennende zinnen in de tegenwoordige tijd gebruiken. Ik kan yes/no questions gebruiken en zinsdelen in de goede volgorde zetten. Ik kan praten over de tijd, lesroosters en over wat ik wel en niet leuk vind. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 2 (dec.)	S	45	20
PW3	Leerdoelen: Ik kan some/any, the plural, the future met 'to be going to' en de aanwijzende voornaamwoorden this/that/these/those gebruiken. Ik kan woorden en zinnen gebruiken die te maken hebben met het kopen van dingen, eten en het bestellen bij een restaurant. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 3 (februari)	S	45	20
PW4	Leerdoelen: Ik kan zinnen maken met the indefinite pronoun a/an, the imperative, the present en the present continuous. Ik kan mijn huis en woonplaats beschrijven, de weg wijzen en praten over wat iemand aan het doen is. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 4 (april)	S	45	20

PW5	Leerdoelen: Het vergroten van de intensieve leesvaardigheid. Vaardigheid: lezen Inhoud: Teksten met vragen (toetsweek)	S	60	20
Gem. SO's	Gemiddelde SO's Leerdoelen: tussentijdse evaluatie Vaardigheid: variabel Inhoud: leerstof uit Stepping Stones Chapters 1 t/m 5	S	15	10
<p>Opmerkingen:</p> <p>SO = schriftelijke overhoring</p> <p>S = schriftelijk schoolexamen/proefwerk</p> <p>PO = praktische opdracht</p> <p>P = practicum</p> <p>M = mondeling</p> <p>De toetsen zijn niet herkansbaar.</p>				

Vak: Geschiedenis**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging %
	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?			
	Thema 1 – Jagers en boeren			
PW1	Leerdoelen: Je kunt de belangrijkste ontwikkelingen uit de tijd van jagers en boeren herkennen, beschrijven en uitleggen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • De levenswijze van jagers en verzamelaars • Het ontstaan van landbouw en landbouwsamenlevingen • Het ontstaan van de eerste stedelijke gemeenschappen Inhoud: delen H1 en H2	S	45	25
	Thema 2 – De Grieken			
PW2	Leerdoelen: Je kunt de belangrijkste ontwikkelingen uit de Griekse oudheid herkennen, beschrijven en uitleggen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • De ontwikkeling van wetenschappelijk denken en het denken over burgerschap en politiek in de Griekse stadstaat Inhoud: H3	S	45	25
	Thema 3 – De Romeinen			
PW3	Leerdoelen: Je kunt de belangrijkste ontwikkelingen uit de Romeinse Tijd herkennen, beschrijven en uitleggen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • De groei van het Romeinse imperium waardoor de Grieks-Romeinse cultuur zich in Europa verspreidde • De confrontatie tussen de Grieks-Romeinse cultuur en de Germaanse cultuur van Noordwest-Europa • De ontwikkeling van het jodendom en het christendom als de eerste monotheïstische godsdiensten Inhoud: H4	S	45	25

	Thema 4 – Middeleeuwen			
PW4	<p>Leerdoelen:</p> <p>Je kunt de belangrijkste ontwikkelingen uit de Middeleeuwen herkennen, beschrijven en uitleggen, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verspreiding van het christendom in geheel Europa • De vrijwel volledige vervanging in West-Europa van de agrarisch-urbane cultuur door een zelfvoorzienende agrarische cultuur, georganiseerd via hofstelsel en horigheid • Het ontstaan van feodale verhoudingen in het bestuur • Terugkeer naar de landbouw-stedelijke samenleving dankzij de opleving van handel en nijverheid <p>Inhoud: delen H5 en H6</p>	S	45	25
<p>Opmerkingen:</p> <p>Tijdens elke periode staan naast de behandelde stof historische vaardigheden centraal: Je kunt omgaan met diverse historische bronnen (tekst, beeld) uit of over de behandelde periode: je kunt informatie uit bronnen halen en de inhoud van bronnen beoordelen. Je kunt verbanden leggen tussen de geleerde feiten en ontwikkelingen en tussen de geleerde stof en nieuwe informatie of bronnen.</p> <p>Je kunt onderscheid maken tussen oorzaken en gevolgen, feiten en meningen, continuïteit en verandering.</p> <p>Je kunt je uitleg of conclusie met (historische) argumenten ondersteunen.</p>				

Vak: Aardrijkskunde**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
Cultuur				
GVTO	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • cultuur omschrijven met behulp van cultuurelementen • kaarten selecteren uit de Grote Bosatlas • kaarttypen onderscheiden • schaalrekenen met behulp van de atlas. Vaardigheid: atlasvaardigheden Inhoud: vaardigheid A t/m C + paragraaf 1.1	S	45	0
PO1	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • een kaart van de eigen omgeving maken, rekening houdend met de criteria waaraan een kaart moet voldoen. Vaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> • kaarten maken (kaartinterpretatie, schaalrekenen, werken met een legenda). Inhoud: vaardigheid A t/m D	PO	x	8
PW1	Leerdoelen: zie GVTO + onderstaande <ul style="list-style-type: none"> • verschillen Nederlandse cultuur leren kennen en hier een mening over kunnen vormen • weten waar verschillende cultuurgebieden liggen en hier kenmerken bij kunnen noemen • begrijpen hoe de Nederlandse multiculturele samenleving in elkaar zit en de begrippen cultuurverspreiding, cultuurvermenging en vooroordelen kunnen verklaren. Vaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek- en atlasvaardigheden zie GVTO en PO1 Inhoud: vaardigheid A t/m D + paragraaf 1.1 t/m 1.4	S	45	20

Weer en klimaat				
SO1	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verklaren waar, waarom en hoe op de aarde weer en klimaat ontstaan en hierbij de gevolgen op de mens en de natuur kunnen herkennen en verklaren. • kaartinterpretatie weer en klimaat. • met behulp van kaarten weer en klimaten kunnen aflezen • met behulp van https://wow.knmi.nl/ gebieden opzoeken en onderzoeken op weer en klimaat. <p>Vaardigheid: atlasvaardigheden, gebruik maken van de gegevens van https://wow.knmi.nl/</p> <p>Inhoud: paragraaf 2.1 t/m 2.3 + vaardigheid A</p>	S	45	8
PO2	<p>Leerdoelen: bovengenoemde leerstof toepassen en presenteren, met behulp van o.a. https://wow.knmi.nl/.</p> <p>Vaardigheid: presenteren, maken van een aantrekkelijke powerpoint</p> <p>Inhoud: paragraaf 2.1 t/m 2.5 + vaardigheid A en B</p>	PO	x	8
PW2	<p>Leerdoelen: zie SO1 aangevuld met</p> <ul style="list-style-type: none"> • verklaren neerslag en wind + (atlas-) kaartinterpretaties <p>Vaardigheid: lezen van weerkaarten</p> <p>Inhoud: paragraaf 2.1 t/m 2.5 + vaardigheid A en B</p>	S	45	20
Actieve aarde				
SO2	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verklaren hoe verschillende natuurverschijnselen in en op de aarde ontstaan en kunnen hierbij de gevolgen noemen (zowel voor rijke als arme landen). • kaartinterpretatie natuurrampen • met behulp van kaarten de lengte- en breedtegraden bepalen van een locatie; • met behulp van Google Earth gebieden opzoeken en onderzoeken. <p>Vaardigheid: atlasvaardigheden, Google Earth</p> <p>Inhoud: paragraaf 3.1 t/m 3.3</p>	S	45	8
PO3	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bovengenoemde leerstof toepassen met behulp van Google Earth • natuurverschijnselen op een begrijpelijke en aantrekkelijke manier verwerken in een vlog. 	PO	x	8

	Vaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> • Google Earth • ingewikkelde stof begrijpelijk uitleggen (schriftelijk) Inhoud: paragraaf 3.1 t/m 3.3 + vaardigheid A en B			
PW3	Leerdoelen: zie SO2 aangevuld met <ul style="list-style-type: none"> • verklaren welke rol de mens heeft in het ontstaan van natuurrampen • weten hoe tsunami's ontstaan en kunnen verklaren waarom ze in Nederland niet voorkomen. Vaardigheid: atlasvaardigheden zie leerdoelen SO2 Inhoud: paragraaf 3.1 t/m 3.5 + vaardigheid A en B	S	45	20
Opmerkingen: S = schriftelijke toets PO = praktische opdracht SO = schriftelijke overhoring (over een klein deel van een hoofdstuk) PW = proefwerk (over hele hoofdstuk)				

Vak: Wiskunde**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging %
GVTO	<p>Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?</p> <p>Leerdoelen: namen en eigenschappen van vlakke en ruimtefiguren, uitslag</p> <p>Vaardigheden: tekenen met geodriehoek, tekenen met passer, vlakke figuren en ruimte figuren tekenen, uitslag tekenen</p> <p>Inhoud: H1 Figuren</p>	S	45	0
PW1	<p>Leerdoelen: namen en eigenschappen van vlakke en ruimtefiguren, uitslag, bewerkingen, rekenvolgorde, breuken, negatieve getallen, bewerkingen met negatieve getallen</p> <p>Vaardigheden: tekenen met geodriehoek, tekenen met passer, vlakke figuren en ruimte figuren tekenen, uitslag tekenen, rekenvolgorde toepassen</p> <p>Inhoud: H1 + H2 Figuren & getallen en bewerkingen</p>	S	45	19
PW2	<p>Leerdoelen: assenstelsel, tabellen, grafieken, lijnen en hoeken, hoeken berekenen.</p> <p>Vaardigheden: assenstelsel tekenen, grafieken tekenen, hoeken meten en tekenen</p> <p>Inhoud: H3 +H5 Assenstelsel & grafieken, lijnen en hoeken</p>	S	45	19
PW 3	<p>Leerdoelen: kwadraten, wortels, lineaire en kwadratische formules, rekenen met letters</p> <p>Vaardigheden: lineaire- en kwadratische grafieken tekenen, herleiden</p> <p>Inhoud: H6 Formules en letters</p>	S	45	19
PW4	<p>Leerdoelen: haakjes wegwerken, regels letterrekenen, machten en rekenen met machten, wetenschappelijke notatie.</p> <p>Vaardigheden: haakjes wegwerken en herleiden, machten berekenen met rekenmachine, wetenschappelijke notatie op de rekenmachine.</p> <p>Inhoud: H8 Herleiden en machten</p>	S	45	19

PW5	Leerdoelen: kwadraten, wortels, lineaire en kwadratische formules, rekenen met letters Vaardigheden: lineaire- en kwadratische grafieken tekenen, herleiden Inhoud: H7+ H9, Meten en symmetrie in vlakke figuren	S	45	19
SO1	Gemiddelde van alle SO's + praktische opdracht	S	45	5
<p>Opmerkingen:</p> <p>NB. De basisvaardigheden kunnen in elke toets worden meegenomen.</p> <p>S = schriftelijk schoolexamen</p> <p>PO = praktische opdracht</p> <p>P = practicum</p> <p>M = mondeling</p>				

Vak: Biologie**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt uitleggen wat organismen zijn • Je kunt gegevens verwerken in tabellen en grafieken • Je kunt het fotosynthese proces uitleggen • Je kunt het nut van aanpassingen bij planten en dieren benoemen en uitleggen Vaardigheid: 1,2,3,7 <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt een tekening maken volgens de tekenregels • Je kunt metingen uitvoeren en rekenen met meetgegevens • Je kunt tabellen en grafieken lezen en zelf maken Inhoud: 1. Planten en dieren <i>Werkkaart: gegevens verwerken en rekenen</i>	S	45	20
PW2	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • Je kent de organen van planten en dieren • Je kunt uitleggen wat weefsels en cellen zijn • Je kunt uitleggen hoe celdeling plaatsvindt • Je kunt uitleggen wat de functie van de celkern en DNA is • Je kent de kenmerken van verschillende cellen • Je kunt soorten en rassen onderscheiden • Je kunt gewervelden indelen Vaardigheid: 1,2,3,4,7 <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt een loep en een microscoop op de juiste manier gebruiken • Je kunt een preparaat maken • Je kunt organismen determineren Inhoud: 2. Organen en cellen 3. Ordening <i>Werkkaart: werken met de microscoop</i>	S	45	20

PW3	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kent de onderdelen, en de functie daarvan, van het skelet • Je kunt de onderdelen en werking van spieren uitleggen • Je kunt uitleggen hoe blessures ontstaan en hoe ze te voorkomen <p>Vaardigheid: 1,2,3,7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt nauwkeurig meten • Je kunt gegevens verwerken in tabellen en grafieken <p>Inhoud:</p> <p>4. Stevigheid en beweging</p>	S	45	20
PW4	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt uitleggen hoe organismen reageren op hun omgeving • Je ken de onderdelen van zintuigen • Je kunt de werking van zintuigen uitleggen • Je kunt uitleggen hoe gedrag tot stand komt <p>Vaardigheid: 1,2,3,7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt een protocol en ethogram maken <p>Inhoud:</p> <p>5. Waarneming, regeling en gedrag</p>	S	45	20
P1	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt een biologische tekening maken <p>Vaardigheid: 1,2,3,7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt nauwkeurig kijken • Je kunt nauwkeurig tekenen wat je ziet <p>Inhoud:</p> <p><i>Werkkaart: biologische tekening maken</i></p>	P	45	pm
P2	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt een wetenschappelijk verslag schrijven <p>Vaardigheid: 1,2,3,4,7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wetenschappelijk verslag schrijven <p>Inhoud:</p> <p><i>Werkkaart: wetenschappelijke methode</i></p>	P	45	pm

P-totaal	Er worden minimaal 2, maximaal 4 practica met een cijfer beoordeeld. Een vakoverstijgend project kan als practicum meetellen. Totaal practica 20%	-	-	20
<p>Opmerkingen:</p> <p>S = schriftelijk of digitaal PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling SO = schriftelijke of digitale overhoring PW = proefwerk</p> <p>Studievaardigheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evalueren (formatief) en reflecteren 2. Samenwerken 3. Formuleren 4. Analytisch en biologisch redeneren 5. Presenteren 6. Plannen 7. Geleerde kennis toepassen in nieuwe situaties 				

Vak: Techniek

Studie: klas 1 vwo 2024-2025

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik? Vaardigheid: Kennis van de gereedschappen in het lokaal. Leerdoel: Gereedschappenkennis. Inhoud: Hfd. Gereedschappen in "Oriëntatie op de techniek".	S	45	10
PW2	Leerdoelen: De regels over veiligheid in het lokaal kennen. Vaardigheid: Veiligheid. Inhoud: Hfd. Veiligheid in "Oriëntatie op de techniek".	S	45	10
PO1 t/m PO6	Vaardigheid: Werken met verschillende materialen en gereedschappen Leerdoel: Kennis van de verschillende materialen in de techniek en hun bewerkingsmethoden Inhoud: "Oriëntatie op de techniek". Digitale methode.	PO		60
Eind- opdracht	Vaardigheid: Werken met verschillende materialen en gereedschappen Leerdoel: Kennis van de verschillende materialen in de techniek en hun bewerkingsmethoden Inhoud: "Oriëntatie op de techniek". Digitale methode.	PO + S		10
Verdiep- ing	Vaardigheid: Werken met verschillende materialen en gereedschappen Leerdoel: Kennis van de verschillende materialen in de techniek en hun bewerkingsmethoden Inhoud: "Oriëntatie op de techniek". Digitale methode.	PO		10

Opmerkingen:

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

P = practicum

M = mondeling

www.techniektotaal.electude.eu

Vak: Dramatische Expressie

Studie: klas 1 vwo 2024-2025

Code	Leerwijzer!	Vorm	Duur	Weging %
PO1	Elementaire vaardigheden Leerdoelen: De leerlingen voelen zich vertrouwd in de groep. Vaardigheid: De leerling kan een korte scene bedenken en met een groepje voor de klas spelen (<i>produceren, presenteren</i>). Inhoud: Filmscene maken op muziek. De leerlingen bereiden een scene voor die non-verbaal op muziek wordt gespeeld. Leerlingen bedenken zelf de film waar deze scene in voor zou kunnen komen.	PO	450	20
PO2	Presenteren Leerdoelen: De leerlingen kunnen samen een verhaallijn bedenken waarin een aantal scenes uit voorgaande lessen worden gebruikt (<i>produceren, presenteren, reflecteren</i>). Vaardigheid: De leerling kan spel herhalen dat in de vorige lessen is gespeeld. Inhoud: Spelen van de scenes die in de voorstelling gebruikt gaan worden voor de groep.	PO	180	20
PO3	Dialoog schrijven en spelen Leerdoelen: De leerlingen weten wat een dialoog is en kunnen n.a.v. een krantenkop een dialoog schrijven samen met een andere leerling. Vaardigheid: De leerling kan een zelfgeschreven dialoog uit het hoofd leren en spelen voor de klas. Inhoud: De leerlingen schrijven samen de dialoog en presenteren de dialoog aan de klas. Nabespreking van de voorstellingen.	PO	180	20
PO4	Theatervormen 1 Leerdoelen: De leerlingen weten wat een schimmenspel is. Vaardigheid: De leerling kan een schimmenspel spelen voor publiek, waarbij er rekening wordt gehouden met de illusie van het schimmenspel, groter en kleiner worden, in elkaars schaduw staan, van het doek afvallen en de werking van muziek bij het schimmenspel. Inhoud: De leerlingen maken een schimmenspel voorstelling.	PO	180	15

PO5	Theatervormen 2 Leerdoelen: De leerlingen kunnen verschillende drama vaardigheden toepassen in een scene (maskers, clowns, voordracht). Vaardigheid: De leerling kan verschillende drama vaardigheden toepassen: een scene maken, verbeelding gebruiken, leren concentreren, een tableau maken, mimiek gebruiken, non-verbaal spel, communiceren, emoties toepassen in spel, gebruik van decor en rekwisieten.	PO	180	15
S1	Reflectie schriftelijk Leerdoelen: De leerlingen kunnen reflecteren op eigen spel. Vaardigheid: De leerling kan reflecteren op het eigen leerproces. Inhoud: Het schrijven van een reflectie.	S	90	10
<p>Opmerkingen:</p> <p>S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p> <p>Drama heeft een sociale functie (samenwerken), creatieve functie (ideeën, gevoelens en emoties vormgeven), trainingsfunctie (o.a. beter uit je woorden kunnen komen, leren communiceren), educatieve functie (iets beter begrijpen als je het hebt nagespeeld) en een persoonsvormende functie (door toneel te spelen leer je over hoe je zelf bent, jezelf kunnen presenteren).</p> <p>De doelen van het vak drama: produceren, kijken en luisteren: beleven, verslag doen van ervaringen en reflecteren zijn onderdeel van de wettelijke kaders voor Kunst en Cultuuronderwijs en zijn beschreven door het SLO (2007).</p>				

Vak: Beeldende Vorming**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PO1	Kunst & cultuur I Leerdoelen: denkstrategieën, kunst- en cultuurhistorische contexten, functies van kunst, tonen en delen van eigen werk. Vaardigheid: Leerlingen leren vanuit verschillende perspectieven kunst te onderzoeken en bevragen. Ze leren een onderbouwde mening te geven over de betekenis en functie van kunst en gebruiken daarbij vaktaal. Inhoud: onderzoek doen naar <u>culturele</u> en <u>kunstzinnige</u> uitingen in je eigen omgeving verwerkt in een plattegrond	PO	180	10
PO2	Kunst & cultuur II Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk. Vaardigheid: Leerlingen gebruiken creatieve maak- en denkstrategieën bewust om te scheppen, improviseren, ontwerpen, creëren en samen te stellen en kunnen keuzes beargumenteren. Om het proces vast te leggen verzamelen ze de experimenten en documenteren het artistiek-creatief proces. Inhoud: Vanuit de beeldaspecten <u>ruimtesuggestie</u> en <u>kleur</u> een <u>expressionistisch</u> landschap vormgeven op een postcard.	PO	270	10
PO3	Kunst & verbeelding Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk. Vaardigheid: Leerlingen leren hun mogelijkheden aan artistieke technieken en vaardigheden te verfijnen en uit te breiden en maken bewuste keuzes om te creëren in (bewegend) beeld, klank, woord en met spel en beweging. Dit in samenwerking met anderen. Inhoud: Een tekening van een fantasiedier omzetten in een ruimtelijke weergave in klei. Belangrijke beeldaspecten <u>vorm</u> , <u>textuur</u> , <u>ruimte</u> .	PO	540	20

PO4	<p>Kunst & taal</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen gebruiken creatieve maak- en denkstrategieën bewust om te scheppen, improviseren, ontwerpen, creëren en samen te stellen en kunnen keuzes beargumenteren.</p> <p>Inhoud: Vanuit de beeldaspecten <u>lijn</u>, <u>vorm</u>, en <u>compositie</u> een spreekwoord en/of gezegde in ijzerdaad verbeelden.</p>	PO	540	20
PO5	<p>Kunst & voorstelling</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen leren divergeren en convergeren, buiten bestaande kaders denken en verbeeldingskracht te gebruiken in een artistiek-creatief proces. Ze leren bewust maakstrategieën te gebruiken.</p> <p>Inhoud: Een voorstelling uit een boek omzetten met gebruik van de beeldaspecten <u>vorm</u>, <u>kleur</u>, <u>ruimte</u> en <u>compositie</u>.</p>	PO	540	20
PO6	<p>Kunst & identiteit</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen leren zich op een eigen manier in een artistieke vorm uit te drukken. Ze leren de zeggingskracht van hun werk te vergroten.</p> <p>Inhoud: Jouw eigen gedachten, dromen en gevoelens met <u>mixed-mediatechnieken</u> vormgeven.</p>	PO	540	20
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p>				

Vak: Muziek**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	Leer Wijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PO1	<p>Leerdoel: Individueel musiceren instrument 1.</p> <p>Het individueel bespelen van een muziekinstrument [<i>Keuze uit: Piano/Keyboard - gitaar - drumstel</i>].</p> <p>Inhoud: De leerling krijgt les in de grondbeginselen van het bespelen van de piano/keyboard, gitaar of keyboard. Het te spelen muziekstukje is gebaseerd op de muziektheorie. Praktische toepassing van notenkennis en de grondbeginselen van de muziektheorie op het instrument.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan zelfstandig en in de maat een kort, zeer eenvoudig spelstuk laten horen met daarin zeer eenvoudige melodische en ritmische patronen. Ontwikkelen muzikaal gehoor [<i>Het ontwikkelen van artistieke technieken en vaardigheden</i>].</p> <p>* Schrijven van kort reflectieverslag maakt deel uit van deze PO.</p>	PO	5	0 o/t/v/g
PO2	<p>Leerdoel: Klassikaal musiceren.</p> <p>Het gezamenlijk uitvoeren in de klas van een ritmisch en/of melodisch spelstuk.</p> <p>Inhoud: De leerling krijgt les in de grondbeginselen van het bespelen van diverse instrumenten. Dit betreft zowel gestemd slagwerk als ongestemd slagwerk, piano/keyboard, gitaar en drums. Het te spelen muziekstukje is gebaseerd op de muziektheorie. Praktische toepassing van notenkennis en de grondbeginselen van de muziektheorie.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan zelfstandig op een instrument spelen met klasgenoten. Het spelstuk is kort, eenvoudig en heeft zeer eenvoudige melodische en ritmische patronen. Eventueel met daarin verwerkt een voorteken. Ontwikkelen</p>	PO	10	40

	<p>muzikaal gehoor [<i>Het ontwikkelen van artistieke technieken en vaardigheden</i>].</p> <p>* De leerling krijgt voor deze opdracht 2 cijfers: een individueel + een groeps cijfer. Dit resulteert in een totaal cijfer voor deze opdracht.</p> <p>** Er wordt mondeling gereflecteerd op deze opdracht.</p>			
PO3	<p>Leerdoel: Componeren.</p> <p>Inhoud: Leren in stappen hoe een compositie kan worden gemaakt en hoe het eindproduct kan worden gepresenteerd. De leerling schrijft een Nederlandse tekst en zoekt hierbij een passende instrumentale beat. Bij de presentatie wordt de zelfgemaakte tekst voorgedragen op de zelfgekozen beat. Timing tekst/beat is essentieel.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan alleen of in een kleine groep (2- of 3-tal) een eigen muzikaal idee bedenken, maken en presenteren aan klasgenoten [<i>Artistieke expressie</i>].</p> <p>* Er wordt mondeling gereflecteerd op deze opdracht.</p>	PO	10	10
PO4	<p>Leerdoel: Presentatie geven.</p> <p>Inhoud: Informatie verzamelen over een artiest of band of een ander onderwerp welke gerelateerd is aan muziek. Deze informatie filteren en beschrijven in een document (zowel tekst + eventuele afbeeldingen). Als afsluiting geeft de leerling een korte presentatie over de gekozen artiest of band (of muziek gerelateerd onderwerp). De gegeven presentatie wordt ondersteund middels een door de leerling gemaakte PowerPoint.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan alleen of in een kleine groep (2- of 3-tal) een kort werkstuk maken van een artiest of band (of muziek gerelateerd onderwerp) en deze informatie in een korte presentatie voor de klas presenteren aan klasgenoten [<i>Tonen en delen van eigen werk</i>].</p> <p>* Er wordt mondeling gereflecteerd op deze opdracht.</p>	PO	10	0 o/t/v/g

S1	<p>Leerdoel: Digitoets.</p> <p>Inhoud: Gebaseerd op hoofdstuk 1 + 2 uit de digitale methode Beats'nBits</p> <p>Vaardigheid: De leerling heeft in dit semester theoretische kennis opgedaan en kan deze kennis reproduceren en toepassen. Ontwikkelen muzikaal gehoor [<i>Het reproduceren van kennis en het tonen van inzicht</i>].</p>	S	35	50
<p>Opmerkingen: PO = Praktische Opdracht S = Schriftelijke toets die ook digitaal kan worden afgenomen.</p>				

Vak: Lichamelijke Opvoeding

Studie: klas 1 vwo 2023-2024

Code	LeerWijzer!	Cate- gorie	Vorm	Duur	Weging %
LO1	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik? Spel: hockey, softbal, volleybal of basketbal	V, C, K	P	V	20
LO2	Turnen: zwaaien, acrobatiek of springen	V, S, Z	P	V	20
LO3	Atletiek: lopen, werpen of springen	V, K	P	V	20
LO4	Klimmen: techniek, boulderen of zekeren	V, Z	P	V	20
LO5	Conditie: RSG-run of shuttleruntest	V, K	P	V	20

Leerlingen gaan elke periode aan de slag met 1 of meerdere sportonderdelen, die passen bij de locatie en tijd van het jaar. In de eerste periode, tot de herfstvakantie, vinden de lessen buiten plaats. Daarna volgen 3 periodes waarbij we op verschillende locaties, binnen gaan sporten. Aan het einde van het schooljaar gaan we weer naar buiten. Om het leerproces in kaart te brengen maken we gebruik van niveaukaarten, die met leerlingen voorafgaand en tijdens de lessen besproken worden. De beoordeling is in alle gevallen middels een G, V of O.

V, Vaardigheden.

Bij elke sport kijken we naar het niveau van bewegen ten opzichte van andere kinderen.

Vaardigheden die op meerdere niveaus aangeboden worden. We maken in de niveaukaarten onderscheid tussen tactische en technische vaardigheden. Doordat sommige sporten behoorlijk complex zijn, komen leerlingen alleen toe aan eenvoudige technische en tactische (individuele) taken, waar anderen juist de techniek beheersen en daardoor ook in staat zijn om complexere tactische vaardigheden te ontwikkelen.

C, Coachen.

Leerlingen worden uitgedaagd om niet alleen eigen vaardigheden te verbeteren, maar proberen ze ook in staat te stellen om meerdere rollen aan te nemen. Ze kunnen op deze manier ook de vaardigheid van andere leerlingen verbeteren. Denk hierbij aan een coachende rol tijdens een spel.

S, Samenwerken.

Er zijn sporten waarbij leerlingen niet alleen kunnen werken. Ze moeten groepsopdrachten uitvoeren waarbij het resultaat afhangt van de wijze waarop ze met elkaar om gaan en de groepsopdrachten uitvoeren. Het proces om tot een eindresultaat te komen is hier van groter belang dan een fysieke vaardigheid.

K, Kennis.

Naast de technische en tactische vaardigheden leren we de leerlingen de regels van een sport. We proberen leerlingen uit te dagen om deze kennis te laten zien, door de rol van scheidsrechter aan te nemen.

Z, Zelfvertrouwen.

In sommige gevallen moeten leerlingen uit hun comfortzone stappen. Ergens beter in worden zorgt voor de groei van het zelfvertrouwen. We bieden hiervoor uitdagende onderdelen aan, waarbij we ook rekening houden met de fysieke mogelijkheden van onze leerlingen.

Er worden vervangende opdrachten gegeven ter compensatie van gemiste praktijkonderdelen.

Vak: Rekenen**Studie: klas 1 vwo 2024-2025**

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik? Leerdoelen: optellen, aftrekken, delen, vermenigvuldigen, rekenvolgorde, hoofdrekenen. Vaardigheden: staartdelingen, getallen onder elkaar kunnen uitrekenen, handig rekenen zonder rekenmachine. Inhoud: RB1, wiskunde boek	S/D	45	30
PW2	Leerdoelen: breuken en procenten, vereenvoudigen, decimale getallen, breuken optellen, aftrekken, delen en vermenigvuldigen, deel berekening en verhouding. Vaardigheden: alle bewerkingen met breuken met tussenstappen opschrijven. Inhoud: RB2, wiskundeboek	S/D	45	35
PW3	Leerdoelen: metriekstelsel, schatten, tijd, diverse eenheden, schaal. Vaardigheden: omrekenen lengte -, oppervlakte - en inhoudseenheden, zonder rekenmachine en met een berekening Inhoud: RB3, wiskundeboek	S/D	45	35
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht D= digitaal				